

Kyrkbladet

4/2022

en hälsning från din församling

Foto: Marlene W Antonson

Smått och gott och en Sverigepremiär

Svenska kyrkan
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

Innehåll

4/2022

- 2 Kyrkoherden har ordet
 - 3 Kalender
 - 4 Smått och gott
 - 5 Smått och gott
 - 6 På gång
 - 7 På gång
 - 8 Aktuellt på kyrkogården
- Kontakta oss

Kyrkbladet

utges av Ösmo-Torö församling.

Ansvarig utgivare:

Peter Mourath
Kyrkbladet utkommer 4 ggr/år.

Adress:

Pastorsexp. Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo.

Redaktör/layout:

Katarina Rudérus
katarina.ruderus@svenskakyrkan.se
08-520 382 81

Tryck:

Mix Grafiska, Nynäshamn
Upplaga 3500

Hemsida: www.osmotoro.se

Kyrkoherden har ordet

Immanuel

Han står mitt i centrum för vårt julfirande, Immanuel, men vem är han? Vi sjunger om honom i våra psalmer, som i psalm 423 "Kom Jesus, kom Immanuel". Vi läser om honom i Jesajas bok: "Då skall Herren själv ge er ett tecken: Den unga kvinnan är havande och skall föda en son, och hon skall ge honom namnet Immanu El". Läser vi sedan i Matteusevangeliets första kapitel förstår vi att det är Jesus det handlar om.

Immanuel betyder helt enkelt "Gud med oss" och det är det som är julens budskap. Guds svar på människans ensamhet, tillvarons osäkerhet och våldets galenskap är att han blir en av oss. Att Jesus föds betyder att Gud delar allt mänskligt med oss och att han har kommit för att stanna tätt intill varje människa.

Vi kan uppleva det som trygghet, att det finns någon där, i det svåra. Det kan handla om mognad, att det finns en inre röst som vill mana oss att lyfta blicken från oss själva. Det kan också handla om befrielse, att någon ser mig precis som jag är och accepterar mig just sådan. I psalm 423 sjunger vi: "Var glad, var glad! Immanuel ger frihet åt var bunden själ."

Detta att Gud är med oss hör inte bara till den individuella upplevelsen. Erfarenheten växer också i mötet med andra. Vi finns tillsammans som församling för att hemligheten om Guds närvaro hos oss ska växa sig stark.

Låt oss mötas i gudstjänst, vänskap och arbete!

Peter Mourath, kyrkoherde

Träff för daglediga på Torö

13.00 Middagsbön i Torö kyrka,
därefter fika och gemenskap
i Snarberga.

Välkommen dessa tisdagar i vår:

10/1, 7/2, 7/3, 4/4, 2/5

Torsdagsluncher våren 2023

Vi ses i församlingshemmet i
Ösmo:

19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 11/5

Start kl. 11.30 med kort föredrag/musik, därefter lunch/
kaffe/kaka, vi avslutar kl. 13.

Kalender

NOVEMBER

Sön 20/11 *Domssöndagen*
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner
Unni Eriksdotter, *valthorn*

Ons 23/11
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Tors 24/11
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 27/11 *Första advent*
11 Högmässa i Ösmo kyrka,
Kyrkokören, Brassensemble, Mourath
15 Gudstjänst i Torö kyrka, Mourath

Mån 28/11
13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 29/11
13 Middagsbön i Torö kyrka,
träff för daglediga i Snarberga

Ons 30/11
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
– terminsavslutning!

DECEMBER

Lör 3/12
16 Adventsmusik, Landsorts kapell

Sön 4/12 *Andra advent*
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner
Robert Berglund (prästkandidat), predikar, Damtrio. Internationella gruppens julbasar, se sid 6.

Tors 8/12
11.30 Jultallrik i församlingshemmet, Ösmo.
18.00 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 11/12 *Tredje advent*
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Lör 17/12
16 Julkonsert, Ösmo kyrka. Se sid 6.

Sön 18/12 *Fjärde advent*
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

JANUARI

Sön 1/1 2023
16 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

Jul- och nyårshelgernas gudstjänster
finns samlade på sidan 7.

Fre 6/1 *Trettondedag jul*
11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

Sön 8/1
11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

Mån 9/1
13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 10/1
13 Middagsbön, Torö kyrka,
träff för daglediga i Snarberga

Sön 15/1
11 Högmässa med konfirmation,
Ösmo kyrka, Sollner

Ons 18/1
9.30 Kyrkstunden
13 Stickkontakt; Sockenstugan – terminsstart!

Tors 19/1
11.30 Torsdagslunch, församlingshemmet
18 Kyrkans unga, Sockenstugan
- terminsstart!

Sön 22/1
11 Högmässa, Ösmo kyrka, Sollner/
Mourath

Ons 25/1
9.30 Kyrkstunden
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 26/1
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 29/1
11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

FEBRUARI

Ons 1/2
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 2/2
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Lör 4/2
Församlingsresa se sid. 7.

Sön 5/2 *Kyndelsmässodagen*
11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath,
Gudstjäns med mycket musik.
15 Högmässa, Torö kyrka

Mån 6/2
13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 7/2
13 Middagsbön, Torö kyrka,
träff för daglediga i Snarberga

Ons 8/2
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 9/2
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Lör 11/2
16 Orgelkonsert, Ösmo kyrka, se sid 7.

Sön 12/2
11 Högmässa, Ösmo kyrka

Ons 15/2
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 16/2
11.30 Torsdagslunch, församlingshemmet
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 19/2 *Fastlagssöndagen*
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath,
Kyrkokören, gambakvartett

Ons 22/1
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 23/2
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 26/2
11 Högmässa, Ösmo kyrka

MARS

Ons 1/3
9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt i Sockenstugan

Tors 2/3
18 Kyrkans unga i Sockenstugan

Vilka var de tre vise männen?

När Jesus hade fötts i Betlehem i Judéen på kung Herodes tid kom några österländska stjärntydare till Jerusalem och frågade: "Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom".

De vise männen dyker rätt oväntat upp i Matteusevangeliets berättelse om Jesu födelse. Vi får veta några få saker om dem: att de kom fel när de sökte den nyfödde kungen i maktens boningar, att de till sist fann Jesusbarnet och lämnade sina gåvor av guld, rökelse och myrra och att de i en dröm blev varnade för att återvända till kung Herodes och återvända hem.

Men det är mycket vi inte får veta. Vi får till exempel inte veta att de var tre. I den tidiga kyrkan framträder de i olika antal, såväl fyra som åtta och tolv. Att man senare har tolkat dem som tre har nog med de tre gåvorna att göra.

Eftersom de tyder stjärnor har man ibland tänkt att de kom från Babylonien, nuvarande Irak, där astrologin har djupa rötter, men ordet "magoi" eller "mager" som vi har översatt med "stjärntydare" förknippas egentligen

mer med den zoroastriska religionen i Persien, nuvarande Iran.

I Västeuropa förvandlades med tiden de tre astrologerna till kungar och fick namnen Caspar, Melchior och Balthasar, medan de i andra kyrkotraditioner fick andra namn. Man tänkte sig att de representerade de då kända världsdelarna: Europa, Asien och Afrika. Därför kom en av dem, oftast Balthasar, att avbildas som en färgad man. Detta är något som man tar fasta på i musikverket "The Ballad of the Brown King" med musik av Margaret Bonds och text av Langston Hughes som kommer att framföras i Ösmo kyrka den 17 december.

Man har även uppfattat de tre vise männen som representationer av människans tre åldrar: ungdom, vuxendom och ålderdom.

De vise männens besök hos Jesus firas i vår kyrkotradition på tretton-

dedagen. I en del katolska traditioner har de vise männen kommit att få en liknande roll som jultomten, med koppling till gåvorna som delas ut.

Konstantin den stores mor S:ta Helena lät bygga födelsekyrkan i Betlehem på 300-talet och pryda kyrkans port med bilder av de tre vise männen. Hon avbildade dem i typiska persiska kläder. Enligt traditionen ska det ha varit det som räddade kyrkan från förstörelse när den persiska armén härjade i området på 600-talet.

Peter Mourath

Och vår Fru Musica!

Pappa sa att jag började att sjunga innan jag pratade. Mamma sa att jag gärna fick sjunga ut men att jag inte behövde skrika.

Mina föräldrar älskade sång och musik och uppmuntrade mig. Jag hade en liten hammondorgel. När föräldrarna hade gäster fick jag framträda med "Kalle Johansson" och inledningen på "För Elise".

Musikläraren kunde inte riktigt lotsa mig in i noternas värld - det gick för fort och jag ville kunna utan att öva och gav upp efter tre år. Orgeln hamnade nere i gillestugan.

Vår fina 70-tals stereo placerades också i gillestugan och där mötte jag ABBA. Jag satte på mig hörlurar. Ett album i taget drogs jag in i musiken på ett underbart sätt. Överlycklig över att texterna fanns tryckta på skivomslaget. Slog i ordboken för att förstå vartenda engelskt ord. Och jag sjöngskrek. Fick gåshud över min och ABBA:s gemenskap.

Men allting på jordens rund måste förgå. Jag behöver inte ABBA på samma sätt idag.

Under livets gång utvecklar vi alla en viss förmåga att kunna släppa sådant som inte behövs längre. Det som är extra svårt att förlika sig med – såsom sjukdom, sorg, ensamhet, krig och nöd har Fru Musica i alla tider tagit hand om. Vi nynnar, sjunger, dunkar rytmer, sjunger i kanon, i stämmor, vrålar och plinkar. I Ösmo-Torö församling har sång och musik stor plats eftersom det finns plats för alla. Några av oss är på sång-i-dusch-nivå. Andra har en massa års sång- och musikstudier i sin fiollåda. Alla får vara med.

Under hela kyrkoåret har Svenska kyrkan tillgång till en otrolig sång- och musikskatt och den växer hela tiden. Nya röster ska höras i alla tider, röster som tar vid där gamla röster rundat av sin verkan i detta liv.

I mitt arbete får jag ta del av många

berättelser där Fru Musica spelat en positiv roll.

Stickkontakt som träffas varje onsdag i Sockenstugan och handarbetar är ett exempel där färggranna sångfåglar möts. Där kan samtal komma in på psalmer som på olika sätt slagit an, fått betydelse, väckt något till liv, varit till tröst eller bidragit till hopp, tro och ro. Andra har berättat om hur lärare med bristande pedagogik och frånvarande barnpsykologisk insikt fått barnröster att tystna. ”Du kan inte sjunga så du ska nog inte vara med i kören.”

Omdömen som känts hårda har färgat av sig på ens väsen och relationer långt upp i livet.

Om jag behöver få hjälp att gråta så lyssnar jag på de sorgliga partierna i musikalen ”Kristina från Duvemåla”. Om jag har överskottsenergi dansar jag gärna med vår hund Alliz i famnen, till hög musik av Laleh. Musik kan verkligen göra livet mera innehålls- och glädjerikt.

Så du, kom ut som sångfågel! Vilka melodier, psalmer, sånger eller musikupplevelser har du lust att dela med dig av? Mejla mig och berätta så kan jag i något kommande nummer av Kyrkbladet tipsa vidare om hur vi som människor kan bestå med hjälp av Fru Musica!

Vill du vara med och arrangera en allsång, delta i studiecirkel om psalm-sång, sjunga för äldre? Allt är möjligt. Hör av dig till mig!

Låt sången, vare sig den utövas i duschen, på äldreboendet, i bilen eller i kyrkan, bli ett sångens lov till tro, hopp och kärlek. Världen behöver den och din röst! Ingen har rätt att tysta dig.

Så, thank you for the music! We'll meet again.

Johan Demarkesse

johan.demarkesse@svenskakyrkan.se
Diakon i Ösmo-Torö församling

Visst minns du låtarna? Ängeln i rummet av Eva Dahlgren, En stund på jorden av Laleh, Tro av Marie Fredriksson....

Hösten 2023 har vi körprojektet ”Popkör med kvinnliga artister och upphovsmän” – visst vill du vara med? Du kan anmäla dig redan nu så du får information när det närmar sig, och du kan föreslå vilka låtar du vill sjunga.

Hör av dig till

unni.eriksdotter@svenskakyrkan.se

med din anmälan och om du har förslag på de bästa låtarna av kvinnliga artister och låtskrivare.

Adventsmusik

Landsorts kapell lör 3/12 kl. 16

Helena Lindkvist,
Unni Eriksdotter &
Katarina Rudérus, *sång*

Julbasar

Sön 4/12 kl. 11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner.

Predikar gör prästkandidaten
Robert Berglund.

Kl. 12–15 kyrkkaffe och julbasar i församlingshemmet.

Alla intäkter går till församlingens internationella arbete.

Kyndelsmässodagen

Sön 5/2 kl. 11

Högmässa i Ösmo kyrka,
Mourath
Gudstjänst med mycket musik.

"The Ballad of the Brown King"

av Margaret Bonds

Ösmo kyrka lör 17/12 kl. 16
S:t Eskils kyrka fre 6/1 2023 kl. 16

Fritt inträde - kollekt

ÖSMO-TORÖ KYRKOKÖR

ÖSMOTETTEN

HANINGE SINFONIETTA

Hanna Fritzson, *sopran*,

Linus Flogell, *baryton*

Mikael Fahlstedt, *orgel/piano*

Unni Eriksdotter/Katarina Rudérus,
dirigenter

Sverigepremiär!

Margaret Bonds föddes 1913 i Chicago. Hennes far var aktiv i rösträttsrörelsen och grundade bl.a. ett sällskap för svarta läkare, eftersom de nekades tillträde till den amerikanska läkarföreningen. Margarets mor Estelle var kyrkomusiker. När Margaret var fyra år skilde sig föräldrarna och dottern kom att bo hos mamman, vars hem ofta besöktes av de ledande svarta författarna, artisterna och musikerna.

Margaret fick den första musikaliska skolningen av sin mor och visade tidigt talang för komposition. Hon

Margaret Bonds

fortsatte med pianostudier för Florence B Price och komposition för William Dawson, och tog både en kandidat- och en masterexamen (piano och komposition) vid Northwestern University när hon var 21 år. Bonds var en av få svarta elever vid universitetet som starkt präglades av rasism. Margaret tilläts att studera där, men hon fick inte bo på campus.

Efter examen flyttade hon till New York, där hon studerade vidare vid Juilliard School of Music.

Bonds hade ett nära samarbete med den svarta poeten och författaren Langston Hughes, vars poesi hon tonsatte.

Bonds var den första svarta kvinnan som framträdde tillsammans med Chicago Symphony Orchestra, 1933.

Verket "The Ballad of the Brown King" uppfördes i USA i sin nuvarande tappning 1960. Det framförs nu för första gången i Sverige!

Tack ÖsMotetten!

Vi körledare vill passa på att tacka vår projektkör ÖsMotetten så varmt för den här tiden. Vi startade i februari

2020, och pandemin gjorde att vi fick hitta på olika kreativa lösningar för att överhuvudtaget kunna repetera. Men med hjälp av några tekniska personer i gruppen lärde vi oss nya verktyg!

Tack för er sångglädje, musikalitet, energi, motivation och uthållighet. Tack vare den har ni utvecklats fantasiskt fint och vi avslutar med att vara på topp! Vi hoppas att ni tar med er de kvinnliga kompositörer ni har lärt känna ut i världen och fortsätter att sprida kunskap om dem.

TACK!

Katarina & Unni

Foto: Pia Andersson

Varje år bjuder biskopen in till s.k. profildagar för olika yrkeskategorier i kyrkan. Vid höstens dagar för pedagoger och kyrkomusiker bildade alla kyrkomusiker en kör som sjöng musik från den anglikanska traditionen. Tanken är att denna musik ska framföras vid en konsert i Strängnäs domkyrka lör 4/2 2023. Församlingen kommer att ordna en resa där slutmålet är den här konserten, men där mycket annat kan hända längs vägen. Mer information kommer längre fram!

Orgelkonsert

Lör 11/2 kl. 16 i Ösmo kyrka

Sebastian Johansson spelar musik av svenska tonsättare: Oskar Lindberg, Michael Waldenby, Karin Höjer, Viktoria Klint och Monica Dominique. Han kommer även att improvisera!

Jul- och nyårshelgerna

Lör 24/12 Julafton

11 Samling kring krubban, Ösmo kyrka, Sollner

11 Samling kring krubban, Torö kyrka, Mourath

Sön 25/12 Juldagen

06 Julotta i Ösmo kyrka, Sollner, Kyrkokören

08 Julotta i Torö kyrka, Sollner, Ritva Lindfors, *sång*

Mån 26/12 Annandag jul

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Lör 31/12

16 Nyårsbön i Torö kyrka, Mourath

Sön 1/1 2023

16 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Fastlagssöndagen

Sön 19/2 kl. 11.00, Mourath

Högmässa i Ösmo kyrka

Ösmo-Torö kyrkokör

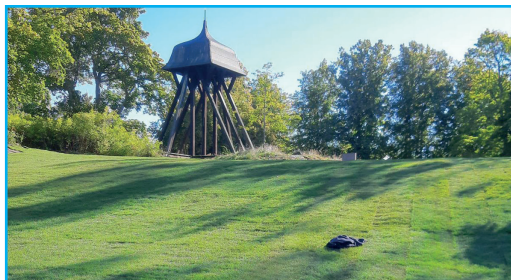
Gambakvartett

Aktuellt på kyrkogården

Då var det så dags för växterna att gå in i sin viloperiod och hämta kraft inför våren och vi som jobbar ute på kyrkogården får ägna oss åt vård av maskiner och redskap. Vaser, spadar och krattor rengörs och maskiner servas.

I kyrkorna ska det städas och poleras inför 1:a advent. Ett nog så pilligt jobb där det inte bara är att dra dammsugaren fram och tillbaka.

Under hösten har vi, i vårt arbete med att utöka antalet gravplatser på Torö kyrkogård, lagt gräs på en större yta. Ett tungt jobb men oj så fint det blev!

De sista veckorna före allhelgonahelgen försöker vi få bort så mycket löv från kyrkogårdarna som vi kan och som pricken över i planteras ljung och läggs gravrosetter på våra skötselgravar. Ljuslyktor är nu åter tillåtna att ha på gravarna.

Therese Bender Berg, kyrkvaktmästare

Kontakta oss

Pastorsexpeditionen

Kyrkvägen 31, 148 31 Ösmo

Besöks- och telefonid:

tis, ons 10-12, tors 13-15

Övriga tider kan du med fördel maila oss, så svarar vi så fort vi kan!

Tel: 08-520 300 11

osmo-toro.forsamling@svenskakyrkan.se

Lokalbokning 08-520 300 11

Kyrkoherde

Peter Mourath

Tel: 08-520 389 24

SMS: 076-776 15 72

Komminister

Vakant

Pastorsadjunkt

Fredrik Sollner

Tel: 073-081 48 60

Diakon

Johan Demarkesse

Tel: 08-520 382 82

Församlingspedagog

Nina Åkerlind

Tel: 08-520 309 82

Kyrkomusiker/informatör

Katarina Rudérus

Tel: 08-520 382 81

Kyrkomusiker

Barna Both

Tel: 08-520 385 18

SMS: 076-776 15 74

Kyrkomusiker

Unni Eriksdotter

Tel: 08-520 309 24

SMS: 076-101 26 74

Kyrkokamrer

Hillevi Nisser

Tel: 08-520 307 02

SMS: 076-776 15 70

Ekonomiassistent

Annica Kilegård Brissman

Tel: 08-520 305 02

Husmor

Ami Ullman

Tel: 08-520 273 66

SMS: 076-776 20 08

Assisterande husmor/vaktmästare

Anki Holmsten

Tel: 073-804 80 05

Kyrkogårds- och fastighetschef

Lars Faaren

Tel: 08-520 306 76

SMS: 070-262 24 45

Kyrk-/kyrkogårdsvaktmästare

Therése Bender Berg

Tel: 08-520 273 69

SMS: 070-229 11 67

Kyrkvaktmästare

Lisa Permér

Tel: 08-520 309 49

SMS: 070-284 21 68

Kyrkogårdsexpeditionen

Tel: 08-520 306 76

Kyrkorådets ordförande

Elin Carlsson

Tel: 073-511 35 46

Kyrkofullmäktiges ordförande

Kate Nilsson

Tel: 070-459 88 74

Begravningsombud

Camilla Elmius

Tel: 073-616 73 09

Besök oss på vår hemsida:

www.osmоторo.se

Där hittar du också våra e-postadresser!

plusgiro 10 11 55-0

bankgiro 5662-7912

Swish internationella gruppen:

123 350 2556

Swish servering:

123 327 5187

Swish kollekt:

123 157 5273

Vi samarbetar med **sensus**